

Informační zpráva č. 18

o situaci na vodních tocích a vodních dílech při výskytu hydrologického sucha v povodí spravovaném státním podnikem Povodí Vltavy

1) Zpráva vydána dne: 18. 9. 2018, 14:00 hodin

2) Hydrologická situace:

Aktuální situaci lze z pohledu stavu povrchových vod stále jednoznačně hodnotit jako stav hydrologického sucha. Tento stav je způsoben dlouhodobě nepříznivým vývojem hydrologické situace, který přetrvává již od roku 2014, a to v podobě postupně narůstajícího deficitu srážek, jejich nepříznivé plošné a časové distribuce, v kombinaci s nadprůměrnými teplotami vzduchu, které jsou příčinou zvýšeného výparu a také souvislé řady několika zimních období s podprůměrnými zásobami sněhové pokrývky.

Povodí horní Vltavy:

Na vodních tocích v povodí horní Vltavy se průtoky dnes ráno pohybovaly v širším rozmezí hodnot Q_{180d} – Q_{364d} (referenční období 1981-2010). Nejnižší průtoky, kolem hodnot Q_{355d} a nižší, byly dnes zaznamenány na Malši pod Římovem, dolním toku Lužnice, Nežárce nad Novou řekou, celém toku Otavy a na Blanici pod VD Husinec. Nejpříznivější je situace na Vltavě pod VD Lipno II, kde je průtok nadlepšován na hodnotu Q_{180d} – Q_{270d} .

Povodí Berounky:

Na většině toků v povodí Berounky se průtoky dnes ráno pohybovaly v rozmezí hodnot Q_{330d} až Q_{364d} (referenční období 1981-2010), což jsou průtoky hluboko pod hodnotami dlouhodobých průměrů pro měsíc září. Průměrné denní průtoky v povodí Berounky se v hlavních sledovaných profilech většinou pohybují v rozmezí 20-45 % dlouhodobého průměru za měsíc září. Průtoky při vodnosti Q_{355d} (nebo nižší), která je obecně považována za indikátor hydrologického sucha u povrchových vod, stále přetrvávají zejména na tocích v povodí Mže, Úterského potoka, Radbuzy, horní Střely, Javornice, Rakovnického potoka, Klíčavy, Loděnice a na samotné Berounce. Ojedinele se průtoky pod Q_{355d} vyskytují i jinde (Uhlavka, horní Úslava). Absolutně nejnižších vodností na úrovni Q_{364d} nebo nižší je aktuálně dosahováno zejména v povodí horní Střely a Klíčavy. Extrémně nízké přítoky jsou aktuálně stále zaznamenávány do přehradních nádrží Žlutice a Klíčava. Veškeré přítoky do vodárenské nádrže Žlutice jsou aktuálně prakticky zcela vyschlé, přítok je minimální (cca 5 l.s^{-1}), přítok do nádrže Klíčava je cca 3 l.s^{-1} .

Ojedinele evidujeme v některých úsecích prakticky zcela vyschlá koryta větších vodních toků (např. Ratibořský potok, Klíčava). Ojedinele se vyskytují i případy zcela suchých koryt drobných vodních toků nebo stavy, kdy jsou jejich průtoky na extrémně nízkých úrovních (prakticky neumožňujících obecné nakládání s PV).

Povodí dolní Vltavy:

Na většině vodních toků v povodí dolní Vltavy se dnes ráno průtoky pohybovaly v rozmezí hodnot $Q_{330d} - Q_{355d}$. Na Želivce pod VD Švihov je udržován minimální zůstatkový průtok dle příslušných ustanovení manipulačního řádu. Závěrovým profilem Sázavy (limnigrafická stanice Nespeky) aktuálně protéká $2,19 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, což je hodnota nižší než Q_{355d} ($3,42 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$). Aktuálně došlo na Sázavě k významnému zhoršení jakosti vody. Během dne, zejména v letních měsících, byly zaznamenány teploty vody přesahující 20°C a koncentrace chlorofylu-a byla např. na profilu Sázava - Zruč nad Sázavou vyšší než 500 ug.l^{-1} . V odebraných vzorcích byly zjištěny sinice druhu *Microcystis aeruginosa*, zelené řasy *r. Desmodesmus*, penátní rozsivky (převážně planktonní druhy *Nitzschia sp.*), v menší míře jsou přítomny též pikosinice. Přítomnost těchto organismů způsobuje zelené zbarvení vody. Dalším jevem, ke kterému nyní na Sázavě dochází, je tvorba světle zbarvené pěny, která se může na některých místech hromadit, dochází také ke zvýšenému zákalu vody. Tyto jevy jsou způsobeny zvýšeným obsahem organických látek ve vodě.

Dle aktuální, střednědobé předpovědi ČHMÚ neočekáváme dešťové srážky trvalejšího charakteru (Ize očekávat pouze ojedinělé, lokální přehánky a bouřky), které by mohly hydrologickou situaci přechodně zlepšit. V dílčích povodích, kde budou srážkové úhrny minimální, lze očekávat prohlubování sucha. Setrvalý stav lze očekávat na vodních tocích pod vodními díly, kde je udržován minimální zůstatkový průtok, dle platných manipulačních řádů pro jednotlivá vodní díla. Pod Vltavskou kaskádou je na dolní Vltavě udržován minimální zůstatkový průtok v množství $40 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

3) Vodní toky v hlavních profilech:

Vodní tok	Profil (název stanice)	Vodní stav (cm)	Průtok ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Hodnota $Q_{355}^{1)}$ ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Hodnota $Q_m^{2)}$ ($\text{m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$)	Tendence hladiny ³⁾
Vltava	České Budějovice	104	13.6	6.11	19.2	setrvalý stav
Lužnice	Bechyně	76	1.9	3.25	15.0	setrvalý stav
Otava	Písek	45	5.8	5.47	15.8	setrvalý stav
Sázava	Nespeky	36	2.2	3.42	12.1	setrvalý stav
Vltava	VD Vrané	-	40	20.4	79.0	klesá
Berounka	Plzeň – Bílá Hora	94	4.9	5.11	10.8	setrvalý stav
Berounka	Beroun	73	6.6	8.64	19.7	setrvalý stav
Vltava	Praha – Malá Chuchle	44	46.6	27.9	90.8	klesá

Pozn.:

¹⁾ Limit sucha – neovlivněný průtok.²⁾ Dlouhodobý průměrný měsíční průtok pro dané období.³⁾ Stručný popis: klesá, mírně klesá, setrvalý stav, mírně stoupá, stoupá.

4) Vybrané vodní nádrže:

Název VD	Vodní tok	Zásobní prostor				Celkový objem nádrže ⁴⁾ (mil. m ³)	Aktuální objem nádrže ⁵⁾ (mil. m ³)	Přítok (m ³ .s ⁻¹)	Odběr ⁶⁾ (m ³ .s ⁻¹)	Odtok ⁷⁾ (m ³ .s ⁻¹)	Změna hladiny (m / týden)
		Naplněnost		Max. hladina (m n. m.)	Aktuální hladina (m n. m.)						
		(mil. m ³)	%								
Lipno I.	Vltava	198.434	78.44	724.90	723.65	276.350	221.78806	5.10	zanedb.	7.00	-0.11
Orlík	Vltava	214.609	62.55	349.90	343.86	623.080	494.609	24.00	zanedb.	37.81	-0.76
Slapy	Vltava	193.923	96.72	270.60	270.03	269.300	262.723	37.81	zanedb.	37.81	+0.35
Hracholusky	Mže	17.26	53.93	354.10	349.66	37.130	22.39	1.00	zanedb.	2.53	-0.35
Švihov	Želivka	209.894	85.30	377.00	374.34	266.560	230.390	0.46	3.05	0.41	-0.12

Pozn.:

⁴⁾ Uváděný celkový objem nádrže je součet max. objemu prostoru stálého nadržení a max. objemu zásobního prostoru.⁵⁾ Uváděný aktuální objem nádrže je součet objemu prostoru stálého nadržení a aktuálně naplněného zásobního prostoru. Je to objem, který může být využit pro zajištění účelů vodního díla, za předpokladu, že by v režimu mimořádné manipulace byla využita voda i z prostoru stálého nadržení.⁶⁾ Číslo nebo slovní vyjádření „zanedbatelný“.⁷⁾ Skutečný odtok pod vodním dílem po odečtení odebraného množství vody.

5) Vodárenské nádrže:

Název VD	Vodní tok	Zásobní prostor				Celkový objem nádrže ¹⁾ (mil. m ³)	Aktuální objem nádrže ²⁾ (mil. m ³)	Přítok (m ³ .s ⁻¹)	Odběr ³⁾ (m ³ .s ⁻¹)	Odtok ⁴⁾ (m ³ .s ⁻¹)	Změna hladiny (m / týden)
		Naplněnost		Max. hladina (m n. m.)	Aktuální hladina (m n. m.)						
		(mil. m ³)	%								
Římov	Malše	25.672	85.53	470.65	468.41	32.085	27.740482	1.1	0.486	0.7	-0.02
Karhov	Studenský p.	0.159	55.12	668.40	667.717	0.386	0.257023	0.01	0.01	0.02	-0.02
Husinec	Blanice	1.777	86.35	522.33	521.58	2.829	2.548072	0.65	zanedb.	0.61	0.18
Staviště	Staviště	0.283	72.90	580.60	579.70	0.420	0.311	0.02	zanedb.	0.03	-0.06
Švihov	Želivka	209.894	85.30	377.00	374.34	266.560	230.390	0.46	3.05	0.41	-0.12
Lučina	Mže	2.08	60.22	532.10	529.77	3.80	2.43	0.290	0.035	0.350	-0.11
Nýrsko	Úhlava	12.82	80.31	521.55	519.10	16.93	13.79	0.350	0.114	0.520	-0.12
Žlutice	Střela	6.45	62.71	507.05	503.89	11.13	7.30	0.005	0.091	0.240	-0.19
Klíčava	Klíčava	5.80	73.79	293.70	290.07	7.98	5.92	0.003	0.085	0.017	-0.13
Láz	Litavka	0.59	71.85	641.35	639.70	0.83	0.60	0.009	0.019	0.011	-0.07
Pílská	Pílský p.	0.76	58.20	671.40	668.30	1.59	1.04	0.009	0.028	0.006	-0.08
Obecnice	Obecnický p.	0.33	61.16	564.55	562.39	0.56	0.35	0.021	0.035	0.012	-0.14

Pozn.:

¹⁾ Uváděný celkový objem nádrže je součet max. objemu prostoru stálého nadržení a max. objemu zásobního prostoru.²⁾ Uváděný aktuální objem nádrže je součet objemu prostoru stálého nadržení a aktuálně naplněného zásobního prostoru. Je to objem, který může být využit pro zajištění účelů vodního díla, za předpokladu, že by v režimu mimořádné manipulace byla využita voda i z prostoru stálého nadržení.³⁾ Číslo nebo slovní vyjádření „zanedbatelný“.⁴⁾ Skutečný odtok pod vodním dílem po odečtení odebraného množství vody.

Celkové shrnutí:

Na nádržích ve správě státního podniku Povodí Vltavy nebyly zaznamenány takové poklesy objemu vody, které by si vynutily omezení povolených odběrů povrchových vod. Zásoba povrchové vody ve vodárenských nádržích je v současné době dostatečná a je možné ji odebírat v požadovaném rozsahu. Aktuálně nezaznamenáváme výrazné problémy s jakostí vody ve vodárenských nádržích ve vazbě na její upravitelnost v úpravách vody na vodu pitnou. V některých víceúčelových nádržích došlo k omezení některých jejich účelů (plavba, rekreace) a k postupnému zhoršování jakosti vody s množstvím výskytu sinic.

6) Důležité informace a popis nejkritičtějších míst (informace o omezení nakládání s vodami od vodoprávních úřadů, přijatá opatření, plánované manipulace na významných vodních dílech apod.):

VD Vrané	40	m ³ .s ⁻¹
VD Lipno	10	m ³ .s ⁻¹

Hodnota přítoku do Vltavské kaskády (VD Orlík) se v současnosti pohybuje pod hodnotou stanoveného minimálního odtoku z VD Vrané. V následujícím období předpokládáme zajištění minimálního odtoku z VD Vrané v rozsahu určeném manipulačním řádem, využitím vody akumulované v zásobním prostoru nádrže Orlík.

7) Plavební provoz na vodních cestách:

V přehradní nádrži VD Hracholusky došlo k poklesu hladiny vody pod kótu 351,10 m n. m. Ve vztahu k plavebně provozním podmínkám účelové vodní cesty na přehradní nádrži Hracholusky již nelze při aktuální úrovni hladiny vody v nádrži garantovat plavební hloubky v ř. km 32,00 až 40,00. V souladu s Informací Státní plavební správy č. 15/2015 ze dne 19. 5. 2015 lze při současných podmínkách garantovat parametry plavební dráhy (plavební hloubku) na účelové vodní cestě již pouze v úseku ř. km 22,84 až 32,00.

Na VD Orlík došlo dne 3. 8. 2018 k poklesu hladiny pod kótu 347,60 m n. m. V úseku Vltavské vodní cesty, ř. km 182,66 – 200,40 (Podolsko – Kořensko), již nejsou garantovány plavební hloubky. Hodnoty ponoru a související hladiny pro plavbu v nádrži Orlík a v dalších úsecích vodních cest jsou uvedeny v příloze 2 vyhlášky č. 67/2015 Sb., o pravidlech plavebního provozu. Dle informace Státní plavební správy č. 21/2018, ze dne 3. 8. 2018, bylo proplavování plavidel přes plavební komoru Kořensko ukončeno dne 10. 8. 2018. Provoz výtahu na hrázi VD Orlík, pro přepravu sportovních plavidel do výtlačku 3,5 tuny a ponoru 1,2 m (max. rozměrů 8,5 x 3,0 m), byl ukončen dne 24. 8. 2018, z důvodu poklesu hladiny v nádrži pod kótu 345,60 m n. m. (Informace Státní plavební správy č. 24/2018 ze dne 23. 8. 2018).

8) Různé:

Jednotlivá upozornění, podněty nebo výzvy vodoprávními úřady obcí s rozšířenou působností, aby z důvodu veřejného zájmu nebo vážného ohrožení veřejného zájmu zvážily, zda přistoupit k opatřením podle § 109 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), nebude státní podnik Povodí Vltavy vydávat. Spolupráce státního podniku Povodí Vltavy s vodoprávními úřady se řídí ustanovením § 109 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podle uvedeného ustanovení může příslušný vodoprávní úřad rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy bez náhrady upravit na dobu nezbytně nutnou povolená nakládání s vodami, popřípadě nakládání omezit nebo i zakázat. Tato opatření provede po projednání s dotčenými subjekty, pokud to mimořádná situace nevyklučuje. Dojde-li v důsledku mimořádné situace k omezení nebo znemožnění povolených odběrů povrchové nebo podzemní vody k vážnému

ohrožení veřejného zájmu, je vodoprávní úřad povinen zajistit po projednání s příslušnými orgány opatření k nápravě. Příslušným vodoprávním úřadem v dané věci je většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností (§ 106 vodního zákona), přesahuje-li mimořádná situace území správního obvodu obce s rozšířenou působností nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností, potom je příslušným vodoprávním úřadem Krajský úřad. K posuzování a rozhodování, zda se jedná o mimořádnou situaci v případě nedostatku vody, je tedy jenom a pouze příslušný vodoprávní úřad. Správce vodního toku i správce povodí, tedy rovněž státní podnik Povodí Vltavy, v těchto případech na vyžádání příslušného vodoprávního úřadu samozřejmě poskytuje údaje, které má k dispozici.

Dne 15. 5. 2018 vydal Městský úřad Hořovice opatření obecné povahy, čj. MUHO/10771/2018, kterým zakazuje odběr povrchových vod z vodních toků v celém správním území ORP Hořovice, a to pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění nádrží a bazénů.

Dne 5. 6. 2018 vydal Městský úřad Černošice opatření obecné povahy, čj. MUCE 35085/2018 OZP/V/La, kterým zakazuje v době od 1. 6. do 31. 8. 2018 odběr pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu obce Bojanovice, části Malá Lečice pro účely mytí aut, zalévání zahrad, napouštění bazénů, cisteren a nádrží a ke kropení otevřených prostranství, komunikací a zeleně.

Dne 18. 6. 2018 vydal Městský úřad Černošice opatření obecné povahy, čj. MUCE 37270/2018 OZP/V/La, kterým zakazuje v době od 1. 6. do 31. 8. 2018 odběr pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu obce Líšnice, okres Praha-západ pro účely mytí aut, zalévání zeleně a napouštění bazénů.

Dne 10. 8. 2018 vydal Městský úřad Černošice opatření obecné povahy, čj. MUCE 48899/2018 OŽP/V/Mar-OOP, kterým dočasně omezuje užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu obce Lety (okres Praha-západ) tak, že zakazuje zalévání zahrad a napouštění bazénů touto vodou a to do odvolání, nejdéle však do 15. 10. 2018.

Dne 23. 7. 2018 vydal Městský úřad Rakovník opatření obecné povahy, čj. MURA/40455/2018, kterým od 25. 7. 2018 do odvolání omezuje bez náhrady platná povolení k odběru povrchových vod z vodních toků a nádrží v celém správním území ORP Rakovník, a to tak, že zakazuje odběr povrchových vod pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění nádrží a bazénů.

Dne 1. 8. 2018 vydal Městský úřad Mariánské Lázně opatření obecné povahy, čj. OZP/18/3239/ZA, kterým od 2. 8. 2018 do odvolání zakazuje bez náhrady odběr povrchových vod z vodního toku Úšovický potok (IDVT 10100967), povolené dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dne 3. 8. 2018 vydal Městský úřad Stod opatření obecné povahy, čj. 1373/18/OŽP/18, kterým s okamžitou platností do odvolání zakazuje odběr povrchových vod pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění nádrží a bazénů, na území obce Hradec (k.ú. Hradec u Stoda). Dne 7. 8. 2018 vydal Městský úřad Stod opatření obecné povahy, čj. 1381/18/OŽP/Ha, kterým s platností do odvolání zakazuje odběr povrchových vod pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění nádrží a bazénů, na území obce Líšina (k.ú. Líšina).

Dne 8. 8. 2018 vydal Městský úřad Kralupy nad Vltavou opatření obecné povahy, čj. MUKV 60795/2018 OŽP, kterým s okamžitou platností a na dobu do odvolání zakazuje odběr povrchových vod pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění nádrží a bazénů a to v celém správním území obce s rozšířenou působností Kralupy nad Vltavou.

Dne 8. 8. 2018 vydal Městský úřad Louny opatření obecné povahy při nedostatku vody, čj. MULNCJ 59958/2018, kterým s účinností od 8. 8. 2018 do odvolání zakazuje odběr povrchových vod z drobného vodního toku Výrovka (od ř. km 3,160 po pramen) vč. jeho přítoků a dále z drobných vodních toků a vodních nádrží umístěných na těchto drobných vodních tocích vč. jejich přítoků, ve správním obvodu obce s rozšířenou

působností Louny. Jedná se o tyto drobné vodní toky: Chožovský potok, Mělecký potok, Hasina, Potok od Hořence, Odolický potok, Měrunický potok, Smolnický potok, Zbrašínský potok, Débeřský potok, Klášterský (Třebocký) potok, Dobročka (Třtěnský potok), Lipenský potok, Lhotecký potok, Hrádecký potok, Cítolibský potok.

Dne 9. 8. 2018 vydal Magistrát města Karlovy Vary opatření obecné povahy, čj. 7915/SÚ/18, kterým na dobu do odvolání zakazuje ve správním území ORP Karlovy Vary odběry povrchových vod z vodních toků v celém povodí vodního toku Střela (IDVT 10100021). Opatření se nevztahuje na povolené odběry za účelem hromadného zásobování obyvatelstva pitnou vodou a pro potřeby osobní hygieny a na jiné odběry povolené ve veřejném zájmu.

Dne 4. 9. 2018 vydal Obecní úřad Kunžak opatření obecné povahy, čj. KUNZAK/1093/2018, kterým s platností od 4. 9. 2018 do 30. 11. 2018 omezuje užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu v obci Kunžak, místní část Valtínov, tak, že zakazuje zalévání zahrádek a pozemků, napouštění bazénů, mytí dopravních prostředků, kropení chodníků a zpevněných ploch, dopouštění vlastních vodních zdrojů (studní, akumulčních nádrží) a napájení hospodářských zvířat touto vodou. Vodu z vodovodu pro veřejnou potřebu je možné užívat pouze pro osobní potřebu k pitným a hygienickým účelům.

O případných přijatých podobných opatřeních v rámci správních území jiných ORP nemá státní podnik Povodí Vltavy informace.

S ohledem na aktuální hydrologickou situaci a nízké průtoky ve vodních tocích doporučujeme obcím zvážit, dle místních podmínek, omezení obecného užívání vod, případně vydání opatření obecné povahy spočívající v zákazu odběru povrchové vody pro účely mytí aut, zalévání hřišť, trávníků, napouštění bazénů atd., a to zejména z vodních toků, jejichž průtoky nemohou být nadlepšovány odtokem z vodních nádrží.

9) Zpracoval: Ing. Tomáš Berit, 724 067 719